

2022 წლის სახელმწიფო კონტროლის პროგრამა ვეტერინარიაში

მუხლი 1. შესავალი

1. აღნიშნული პროგრამა შემუშავებულია საქართველოს კანონის „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსი“-ს მოთხოვნების შესაბამისად და წარმოადგენს ვეტერინარული სახელმწიფო კონტროლის 2022 წლის სამოქმედო გეგმას.

2. ვეტერინარული სახელმწიფო კონტროლი მოიცავს სახელმწიფო პროგრამით გათვალისწინებული დაავადებების ლაბორატორიულ კონტროლს (დიაგნოსტიკურ გამოკვლევებს), ცხოველთა სადგომის/დროებითი სადგომის იდენტიფიკაცია-რეგისტრაციასთან დაკავშირებული მოთხოვნების ინსპექტირებას, პირველადი წარმოების სახელმწიფო კონტროლს, მათ შორის ფერმებში ცოცხალი ცხოველებიდან (ბიოლოგიური სითხეები და ქსოვილები) და ცხოველის საკვებიდან აღებულ ნიმუშებში ანაბოლური მოქმედების მქონე, აკრძალული ნივთიერების, ვეტერინარული პრეპარატების და დამაბინძურებლების მონიტორინგს, აგრეთვე ვეტერინარული პრეპარატების ხარისხის მონიტორინგს, შინაური ბინადარი ცხოველების საკვების, ტყავის და კანის, მატყლის გადამამუშავებელი საწარმოების სახელმწიფო კონტროლს, ვეტერინარული კონტროლისადმი დაქვემდებარებული ბიზნესოპერატორების საქმიანობის ინსპექტირებას, არარეგისტრირებული, ფალსიფიცირებული, ვადაგასული და გამოსაყენებლად უვარგისად მიჩნეული ვეტერინარული პრეპარატების განადგურებაზე, ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტის (მ.შ. მეფუტკრეობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტი) განკარგვაზე, უვარგისად მიჩნეული ცხოველის საკვების განადგურებაზე, ბიზნესოპერატორის მიერ სააგენტოს მითითებების შესრულებაზე ზედამხედველობას, ასევე ცხოველთა ჯანმრთელობაზე კონტროლს კერძოდ: ვაქცინაცია, გამოკვლევები, ვექტორების საწინააღმდეგოდ დამუშავება და სხვა ვეტერინარული ღონისძიებების განხორციელებაზე კონტროლს.

3. პროგრამით გათვალისწინებული ღონისძიებები მიმართულია ცხოველთა მათ შორის ზოონოზური დაავადებების თავიდან აცილების ან/და გამოვლინებების შემცირებისკენ, დაავადებების უმოკლეს ვადებში ლოკალიზაცია/ლიკვიდაციისკენ, ხარისხიანი ვეტერინარული პრეპარატებით და მე-3 კატეგორიის მასალიდან მიღებული შინაური ბინადარი ცხოველის უვნებელი საკვებით მომხმარებელთა მოთხოვნის დაკმაყოფილებისკენ, ასევე, ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაციის სისტემის გაუმჯობესებისაკენ.

მუხლი 2. პროგრამის საფუძვლები:

პროგრამის განხორციელების სამართლებრივი საფუძვლებია:

„სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსი“; „ვეტერინარული საქმიანობის განმახორციელებელი ბიზნესოპერატორებისა და აგრარული ბაზრების/ბაზრობების, სადაც ხორციელდება ცოცხალი ცხოველის რეალიზაცია, ვეტერინარული სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 26 ივნისის №338 დადგენილება; „ვეტერინარული საქმიანობის განმახორციელებელი ბიზნესოპერატორების საქმიანობასთან დაკავშირებული მოთხოვნების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 28 ივნისის №345 დადგენილება; „ვეტერინარული სამსახურისა და ცხოველთა ჭერის საქმიანობისათვის საჭირო საქართველოში სპეციალურ კონტროლს დაქვემდებარებულ ნივთიერებათა გამოყენების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2014 წლის 28 მაისის №2-107 ბრძანება; „ტექნიკური რეგლამენტის - აგრარულ ბაზრებზე/ბაზრობებზე სურსათისა და ცხოველის რეალიზაციის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №417 დადგენილება; „ვეტერინარულ კონტროლს დაქვემდებარებული პროდუქტების ექსპორტის დროს გამოსაყენებელი ვეტერინარული (ჯანმრთელობის) სერტიფიკატების გაცემის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2021 წლის 02 აპრილის N147 დადგენილება; „ტექნიკური რეგლამენტის - ცოცხალ ცხოველებსა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და მათი ნარჩენების მონიტორინგის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 იანვრის №22 დადგენილება; „ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაციისა და მათი სადგომების/დროებითი სადგომის რეგისტრაციის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2019 წლის 3 ოქტომბრის №483 დადგენილება; „ცხოველთა გადამდები დაავადებების საწინააღმდეგო პროფილაქტიკურ-საკარანტინო ღონისძიებათა განხორციელების წესების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 14 ივლისის №348 დადგენილება; „ტექნიკური რეგლამენტის - სეზონურ სამოვრებზე ცხოველთა გადარეკვის ვეტერინარულ-სანიტარიული წესის“ დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის №422 დადგენილება; „ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტებისა და მეორეული პროდუქტის, რომლებიც არ არის გამიზნული ადამიანის მიერ მოხმარებისთვის, ჯანმრთელობისა და ამ საქმიანობასთან

დაკავშირებული ბიზნესოპერატორის აღიარების წესის“ დამტკიცების შესახებ საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 29 დეკემბრის №605 დადგენილება; „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 16 ოქტომბრის №533 დადგენილება; „ტექნიკური რეგლამენტების - „სურსათისჰიგიენის ზოგადი წესისა“ და „სურსათისჰიგიენის გამარტივებული წესის“ დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 25 ივნისის №173 დადგენილება; „ტექნიკური რეგლამენტის - ფრინველის გრიპის დიაგნოსტიკის სახელმძღვანელოს დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 30 დეკემბრის №637 დადგენილება; „ტექნიკური რეგლამენტის - ღორის აფრიკული ჭირის (ცხელების) დიაგნოსტიკის სახელმძღვანელოს დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 7 ნოემბრის №496 დადგენილება. „ტექნიკური რეგლამენტის - ღორის კლასიკური ჭირის დიაგნოსტიკის სახელმძღვანელოს დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 8 ნოემბრის №498 დადგენილება; „პროფილაქტიკური კარანტინის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 3 თებერვლის №59 დადგენილება; „თევზის ვირუსული ჰემორაგიული სეპტიცემიისა (VHS) და სისხლმზადი ქსოვილის ინფექციური ნეკროზის (IHN) გამოვლენისა და დადასტურებისთვის ნიმუშის აღების გეგმებისა და დიაგნოსტიკის მეთოდების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 30 დეკემბრის №636 დადგენილება; „ზოგიერთი გადამდები ღრუბლისებრი ენცეფალოპათიების პრევენციის, კონტროლისა და აღმოფხვრის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 28 დეკემბრის №600 დადგენილება; „ბლუთანგის აღმოფხვრისა და კონტროლთან დაკავშირებული სპეციალური წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 3 აგვისტოს №398 დადგენილება; „მეცხოველეობაში ჰორმონული და თირეოსტატიკური მოქმედების მქონე ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და ბეტა-აგონისტების გამოყენების აკრძალვის წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 11 იანვრის №10 დადგენილება; „ცხოველის საკვების ჰიგიენის წესის დამტკიცების შესახებ: საქართველოს მთავრობის 2020 წლის 13 მარტის №173 დადგენილება.

მუხლი 3. პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნებია:

ა) ქვეყნის ტერიტორიის დაცვა გადამდები დაავადებების შემოჭრა/შემოტანა და გავრცელებისაგან;

ბ) ცხოველთა ჯანმრთელობის დაცვა საშიში ინფექციური დაავადებებისგან (ვეტერინარული კეთილსაიმედოობის მიღწევა/შენარჩუნება);

გ) ზოონოზური დაავადებებისგან ადამიანების დაცვა და მათი გამოვლენის შემცირება;

დ) ფერმებსა და ოჯახურ წარმოებაში ცხოველთა ინფექციური დაავადების გავრცელებით გამოწვეული ეკონომიკური ზარალის და საერთაშორისო ვაჭრობაში შეზღუდვების თავიდან აცილება;

ე) ვეტერინარული კონტროლისადმი დაქვემდებარებული, მათ შორის პირველადი წარმოების, ბიზნესოპერატორების საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი, დარღვევების გამოვლენა და მათი აღმოფხვრა;

ვ) ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაციის სისტემის დანერგვა. სადგომის/დროებითი სადგომის შესახებ არსებული სიტუაციის შესწავლა. მონაცემთა ერთიანი ბაზის სრულყოფა-მონაცემების განახლება, ცხოველთა მიკვლევადობის გაუმჯობესება;

ზ) ცოცხალ ცხოველებში (ბიოლოგიური სითხეები და ქსოვილები) და ცხოველის საკვებში ანაბოლური მოქმედების მქონე, აკრძალული ნივთიერების, ვეტერინარული პრეპარატების და დამაბინძურებლების გამოვლენა და მათი არსებობის მიზეზების დადგენა;

თ) ცხოველთა ჯანმრთელობაზე კონტროლის განხორციელება, მათ შორის გადაადგილების დროს;

ი) ხარისხიანი ვეტერინარული პრეპარატების მიმოქცევის ხელშეწყობა და ცხოველური წარმოების არასასურსათო დანიშნულების უვნებელი პროდუქტის (მე-3 კატეგორიის მასალიდან დამზადებული შინაური ბინადარი ცხოველის გადამუშავებული, ნედლი, დაკონსერვებული საკვების, ძაღლის საღრღნელი ძვლის, ტყავის და კანის, მატყლისა და თევზის ფქვილის) წარმოება/გადამუშავება, დისტრიბუცია.

კ) უვნებელი ცხოველის საკვების წარმოების, გადამუშავებისა და დისტრიბუციის უზრუნველყოფა და სასურსათო დანიშნულების ცხოველების ისეთი ცხოველის საკვებით კვება, რომელიც შეძლებისამებრ უზრუნველყოფს დაბალი რისკის შენარჩუნებას ბიოლოგიური, ქიმიური და ფიზიკური დაბინძურებისაგან.

მუხლი 4. პროგრამის განხორციელების უფლებამოსილება

1. ვეტერინარულ სახელმწიფო კონტროლს ახორციელებს სააგენტოს უფლებამოსილი პირი (ვეტერინარი). სახელმწიფო კონტროლის განხორციელებისას „სურსათის/ცხოველის საკვების უვნებლობის, ვეტერინარიისა და მცენარეთა დაცვის კოდექსი“-თ დადგენილი მოთხოვნების დარღვევაზე სამართალდამრღვევს აღნიშნული კოდექსის 65-ე - 74-ე მუხლების

შესაბამისად სააგენტოს უფლებამოსილი პირი გამოუწერს საჯარიმო ქვითარს, რომელიც იმავდროულად არის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შესახებ ოქმი.

მუხლი 5. სახელმწიფო კონტროლის განხორციელების მექანიზმები

1. ინსპექტირება ხორციელდება:

ა) ვეტერინარული პრეპარატების დამამზადებელ საწარმოში;

ბ) ვეტერინარული პრეპარატების საცალო და საბითუმო სავაჭრობის ობიექტში;

გ) ვეტერინარულ სამკურნალოში (კლინიკაში);

დ) ვეტერინარულ კოსმეტიკურ კაბინეტში;

ე) ცხოველთა თავშესაფარში;

ვ) ზოომაღაზიაში;

ზ) ცოცხალი ცხოველების სარეალიზაციო აგრარულ ბაზარში/ბაზრობაში;

თ) შინაური ბინადარი ცხოველის გადამუშავებული, ნედლი, დაკონსერვებული საკვების, ძაღლის საღრნელი ძვლის, ტყავისა და კანის, მატყლის, თევზის ფქვილის საწარმოებში;

ი) სასურსათო დანიშნულების ცხოველის საკვების საწარმოში;

კ) პირველადი წარმოების ობიექტებში.

ლ) ვეტერინარული საქმიანობის განმახორციელებელი ბიზნესოპერატორების, რომლებიც ახორციელებენ საზღვარგარეთიდან ვეტერინარულ კონტროლქვემდებარე პროდუქციის საქართველოში იმპორტს.

2. მონიტორინგი მოიცავს:

ა) რისკის შესაფასებლად პირველადი წარმოების ობიექტებში, „ტექნიკური რეგლამენტის - ცოცხალ ცხოველებსა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და მათი ნარჩენების მონიტორინგის წესის დამტკიცების თაობაზე“ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 იანვრის №22 დადგენილების დანართი №1-ით „ანაბოლური მოქმედების მქონე ნივთიერებები (სუბსტანციები), აკრძალული ნივთიერებები (სუბსტანციები), ვეტერინარული პრეპარატები და დამაბინძურებლები“ განსაზღვრული ნივთიერებებისა (სუბსტანცია) და მათი ნარჩენების ცოცხალ ცხოველებში, ცხოველის ბიოლოგიურ სითხესა და ქსოვილში დადგენას აკრძალული მკურნალობის (გამოყენების) აღკვეთის მიზნით;

ბ) შინაური ბინადარი ცხოველის გადამუშავებული, ნედლი და დაკონსერვებული საკვების, ძაღლის საღრღნელი ძვლის, ასევე თევზის ფქვილის გამოკვლევას სალმონელასა და ენტერობაქტერიებზე;

გ) ვეტერინარული პრეპარატების ხარისხის დასადგენად ნიმუშის აღებას;

დ) ვეტერინარული პრეპარატების ეტიკეტირების შემოწმებას;

ე) ცხოველის საცხოვრებელი გარემოს დათვალიერებას და ინფორმაციის შეგროვებას;

ვ) ცხოველის ჯანმრთელობის მდგომარეობის დასადგენად ვაქცინაციის, ცხოველთა დამუშავების, გამოკვლევების შესრულების შესახებ მონაცემების მოპოვებას, ასევე რისკის შეფასებისათვის.

3. ზედამხედველობა ხორციელდება:

ა) საკარანტინო ღონისძიებების მიმდინარეობაზე;

ბ) გადამდები დაავადებებისა და მასობრივი არაგადამდები დაავადებების საწინააღმდეგო ღონისძიებებზე;

გ) არარეგისტრირებული, ფალსიფიცირებული, ვადაგასული და გამოსაყენებლად უვარგისად მიჩნეული ვეტერინარული პრეპარატების განადგურებაზე;

დ) ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტის, მათ შორის მადპ-ს განკარგვა/განთავსებაზე;

ე) ცხოველთა გადაყვანა-გადარეკვის მიმდინარეობაზე (მათ შორის, სეზონურ სამოვრებზე);

ვ) უვარგისად მიჩნეული ცხოველის საკვების განადგურებაზე;

ზ) ბიზნესოპერატორის მიერ სააგენტოს მითითებების შესრულებაზე.

4. დოკუმენტური შემოწმება ხორციელდება დამოუკიდებლად ან სახელმწიფო კონტროლის სხვა მექანიზმებთან (ინსპექტირება, მონიტორინგი, ზედამხედველობა) ერთად, ბიზნესოპერატორის საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტების შემოწმების მიზნით.

5. ნიმუშის აღება ხორციელდება ორგანოლექტიკური, მიკრობიოლოგიური, პარაზიტოლოგიური, ტოქსიკოლოგიური, ფიზიკურ-ქიმიური, რადიოლოგიური, დაავადებების ან/და სხვა მაჩვენებლების გამოსაკვლევად, რათა განისაზღვროს ცხოველის ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობისათვის, ადამიანის ჯანმრთელობისა და სიცოცხლისათვის მოსალოდნელი რისკი. ნიმუშის აღება შეიძლება განხორციელდეს ინსპექტირების, ზედამხედველობის, მონიტორინგის დროს ან დამოუკიდებლად.

მუხლი 6. ვეტერინარული სახელმწიფო კონტროლის განხორციელება

1. ვეტერინარულ კონტროლქვემდებარე ობიექტების ინსპექტირება:

2022 წელს განხორციელდება ვეტერინარული კონტროლისადმი დაქვემდებარებული 846 ობიექტის (ვეტერინარული კლინიკა, ზოომდაზია, ვეტერინარული პრეპარატების საცალო და საბითუმო სავაჭრო ობიექტი, ვეტერინარული კოსმეტიკური კაბინეტი, ცხოველთა თავშესაფარი, ვეტერინარული პრეპარატების საწარმო, სასურსათო დანიშნულებისა და შინაური ბინადარი ცხოველების საკვების საწარმო, თევზის ფქვილის საწარმო, ცოცხალი ცხოველების ბაზარი/ბაზრობა, პირველადი წარმოების ობიექტი) ინსპექტირება, რაც შეადგენს 2021 წლისთვის დარეგისტრირებული 1596 ბიზნესოპერატორების 53%-ს.

ბიზნესოპერატორების გეგმური ინსპექტირება განხორციელდება რისკის დონის განსაზღვრის შედეგად.

რისკის დონის განსაზღვრის კრიტერიუმებია:

ა) ბიზნესოპერატორის წარმადობა და სტატუსი;

ბ) საქმიანობის ტიპი;

გ) ბიზნესოპერატორის საქმიანობის ისტორია (საქართველოს მთავრობის N22 დადგენილების შესაბამისად განხორციელებული კვლევების შედეგები, სააგენტოს მიერ გამოვლენილი სამართალდარღვევა, წინა წლის სახელმწიფო კონტროლის შედეგები და მითითებების შესრულება, წინა წელს დაფიქსირებული საჩივრები/ შეტყობინებები);

გეგმური ინსპექტირების პრიორიტეტული ობიექტები იქნება:

სპეციალურ კონტროლს დაქვემდებარებული ფსიქოტროპული პრეპარატების გამომყენებელი სამსახურები (ცხოველთა თავშესაფარი და ვეტერინარული კლინიკა), ვეტერინარული პრეპარატების მწარმოებელი საწარმო, შინაური ბინადარი ცხოველების გადამამუშავებელი საკვების მწარმოებელი საწარმო, თევზის ფქვილის გადამამუშავებელი საწარმო, ცოცხალი ცხოველების სარეალიზაციო აგრარული ბაზრები/ბაზრობები რომელთა 100%-ის ინსპექტირებაც განხორციელდება წელიწადში ორჯერ.

განხორციელდება შემდეგი პრიორიტეტული ობიექტების ინსპექტირება:

- ეკონომიკური საქმიანობის რეესტრში რეგისტრირებული ვეტერინარული აფთიაქების 370-ის 50%-ის 185 ობიექტი (მნიშვნელოვანი კრიტერიუმი იქნება წინა წლის ინსპექტირების შედეგად გამოვლენილი სამართალდარღვევა);

- სპეციალურ კონტროლს დაქვემდებარებული ფსიქოტროპული პრეპარატების გამომყენებელი სამსახურების 100%-44 ობიექტი;

- ეკონომიკური საქმიანობის რეესტრში რეგისტრირებული პირველადი წარმოების ობიექტები 1051 -ის 50%-ს -525 ობიექტი;
- ეკონომიკური საქმიანობის რეესტრში რეგისტრირებული ცხოველის საკვების საწარმოები 56-ის 50%-ს 28 ობიექტი; ეკონომიკური საქმიანობის რეესტრში რეგისტრირებული ვეტერინარული პრეპარატების საწარმოს 100%-2 ობიექტი;
- ეკონომიკური საქმიანობის რეესტრში რეგისტრირებული ცოცხალი ცხოველების სარეალიზაციო აგრარული ბაზრები/ბაზრობების 100%-24 ობიექტი;
- აღიარებული თევზის ფქვილის გადამამუშავებელი საწარმოების 100%-4 ობიექტი;
- აღიარებული შინაური ბინადარი ცხოველების გადამამუშავებელი საკვების მწარმოებელი საწარმოს 100%-1 ობიექტი;

2. 2022 წელს ზედამხედველობა განხორციელდება:

- ა) საკარანტინო ღონისძიებების მიმდინარეობაზე;
- ბ) გადამდები დაავადებებისა და მასობრივი არაგადამდები დაავადებების საწინააღმდეგო ღონისძიებებზე;
- გ) არარეგისტრირებული, ფალსიფიცირებული, ვადაგასული და გამოსაყენებლად უვარგისად მიჩნეული ვეტერინარული პრეპარატების განადგურებაზე;
- დ) ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტის, მათ შორის მადბ-ს განკარგვა/განთავსებაზე;
- ე) ცხოველთა გადაყვანა-გადარეკვის მიმდინარეობაზე (მათ შორის, სეზონურ სამოვრებზე);
- ვ) უვარგისად მიჩნეული ცხოველის საკვების განადგურებაზე;
- ზ) ბიზნესოპერატორის მიერ სააგენტოს მითითებების შესრულებაზე.
- თ) საექსპორტოდ განკუთვნილი ცოცხალი ცხოველების და არასასურსათო დანიშნულების ცხოველური წარმოშობის პროდუქტის სერტიფიცირებაზე.

3. მონიტორინგი ცხოველთა ჯანმრთელობაზე (ვაქცინაცია, ნიმუშების აღება):

- ა) მონიტორინგი ეტაპობრივად განხორციელდება ცხოველთა ჯანმრთელობის მდგომარეობის შესწავლის, დაცვის და რისკის შეფასების მიზნით შემდეგ დაგეგმილ ღონისძიებებზე:
 - ბრუცელოზზე პოსტვაქცინალური ანტისხეულების აღმოჩენა - 250 ნიმუში;

- ქვეყანაში ცოფის დაავადებაზე ფონური მაჩვენებლის განსაზღვრის მიზნით პოსტვაქცინალური ანტისხეულების აღმოჩენა – 100 ნიმუში;
- თურქულზე არასტრუქტურული პროტეინის (NSP ანტისხეული) აღმოჩენა-4,000 ნიმუში;
- თურქულზე სტრუქტურული პროტეინის (SP ანტისხეული) აღმოჩენა – სავარაუდოდ 500 ნიმუში;
- ცხვრის კატარალური ცხელებაზე ანტისხეულის აღმოჩენა (მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვი) - 1000 ნიმუში;

ბ) თურქული (Food and Mouth Disease) - წყვილჩლიქიანი შინაური და გარეული ცხოველების მაღალკონტაგიოზური, განაკუთრებით საშიში პათოგენით გამოწვეული ვირუსული ინფექციური დაავადებაა, რომელიც ხასიათდება ცხელებით, პირის ღრუს ლორწოვანი გარსის, ცურის, კანის და ჩლიქთაშორის ნაპრალის აფტოზური დაზიანებით. თურქული ფიქსირდება საქართველოს სამხრეთით, სამხრეთ-აღმოსავლეთითა და ჩრდილოეთით მდებარე ქვეყნებში. გასულ წლებში ახალი ეპიდემიებით გამოწვეული კერები დაფიქსირდა თურქეთსა და სომხეთის რესპუბლიკაში. ამასთანავე საქართველოში თურქულის დაავადების შემოჭრა/გავრცელების რისკი მაღალია ქვეყნის, სატრანზიტო ფუნქციიდან და მეცხოველეობის გაძლიერების არსებული მომთაბარე სისტემიდან გამომდინარე. საზღვრისპირა ტერიტორიებზე არსებულ ზამთრისა და ზაფხულის სამოვრებზე ცხოველთა მიგრაციის პერიოდში ასობით ათასი პირუტყვი გადაადგილდება სხვადასხვა მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ტერიტორიების გავლით რამოდენიმე ასეულ კილომეტრზე, რა დროსაც ხდება მათი უშუალო კონტაქტირება აბორიგენ პირუტყვთან. ასევე რისკის კატეგორიას მიეკუთვნება დროებით ოკუპირებული არაკონტროლირებადი ტერიტორიები, (2011 წელს სამაჩაბლოს, ე.წ „სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის“ ტერიტორიაზე დაფიქსირებული იყო თურქულის შემთხვევა). ქვეყანაში ვირუსის ცირკულაციაზე მიუთითებს არასტრუქტურულ (NSP) ცილებზე ჩატარებული კვლევების შედეგები. ვინაიდან დაავადება არის მაღალკონტაგიოზური ყოველივე ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, არსებობს საქართველოს ტერიტორიაზე მისი შემოჭრისა და დაავადების ამთვისებელ არაიმუნიზირებული ცხოველების შემთხვევაში სწრაფი და ფართო გავრცელების რეალური საშიშროება, რაც მნიშვნელოვან ეკონომიურ ზარალს მიაყენებს ცხოველთა მეპატრონეებს, ფერმერებს და გამოიწვევს მეცხოველეობის პროდუქტების წარმოების მკვეთრ შემცირებას. ამასთანავე ქვეყანას საერთაშორისო და ქვეყნის კანონმდებლობით დაეკისრება ვალდებულება გაატაროს საკარანტინო-შემზღუდავი და სალიკვიდაციო ღონისძიებები, რაც

დაკავშირებული იქნება დიდ ფინანსურ დანახარჯებთან. დაავადების აღმოფხვრამდე შეიზღუდება ექსპორტი და ტრანზიტი, რაც შეაფერხებს საერთაშორისო ვაჭრობას. ყოველივე ზემოთაღნიშნულიდან გამომდინარე თურქულის რისკზე დაფუძნებული სტრატეგიის (RBSP) შესაბამისად რისკის ზონებში წლის პირველ და მეორე ნახევარში ვაქცინირებული (მათ შორის მოზარდი პირუტყვის რევაქცინაციის ჩათვლით) იქნება სავარაუდოდ 850 000 სული მსხვილფეხა და 1 100 000 სული წვრილფეხა პირუტყვი აგრეთვე გათვალისწინებულია ვაქცინის რეზერვის შექმნა (აღნიშნული გეგმის შესრულების შესაძლო ცდომილებით $\pm 15\%$ -მდე);

გ) ჯილეხი (Anthrax) - განაკუთრებით საშიში პათოგენით გამოწვეული ზოონოზური ინფექციური დაავადებაა. ჯილეხით ავადდება მრავალი სახის შინაური და გარეული ცხოველი, აგრეთვე ადამიანი. გასულ წლებში ცხოველებში ლაბორატორიულად დაფიქსირდა: 2009 წელს 12 შემთხვევა, 2010 წელს-8, 2011 წელს-31, 2012 წელს-36, 2013 წელს -40, 2014 წელს-19, 2015 წელს-29, 2016 წელს-17, 2017 წელს-15, 2018 წელს - 11, 2019 წელს 6 შემთხვევა, 2020-წელს 18 შემთხვევა ცხოველებში და 2 ნიადაგის. 2021-წელს (არასრული მონაცემი) 4 ცხოველში და 1 ნიადაგის შემთხვევა. ჯილეხით ადამიანი დაავადდა: 2009 წელს -38 , 2010 წელს-28, 2011 წელს-81, 2012 წელს-110, 2013 წელს-144, 2014 წელს-57, 2015 წელს-57, 2016 წელს-27, 2017 წელს-34 (მათ შორის 2 ლეტალური შედეგით), 2018 წელს 25 ადამიანი, 2019 წელს- 10, 2020 წელს 33 ადამიანი, ხოლო 2021-წელს (არასრული მონაცემი) 10 შემთხვევა. ცხოველის დაავადების ყოველი ახალი შემთხვევა ქმნის ახალ ნიადაგობრივ კერას, რომელიც რისკის მატარებლად რჩება ათეულობით წელი. დაავადება იწვევს დიდ ეკონომიურ ზარალს ცხოველთა მეკატრონებსა და ფერმერებში, რაც გამოიხატება დაავადებული ცხოველების სიკვდილიანობით, დაავადების კერებში სალიკვიდაციო ღონისძიებების გატარებაზე გაწეული ხარჯებით (იძულებითი აცრები, დეზინფექციები, დაცემული ცხოველების განადგურება და ა.შ.). დაავადებული ცხოველების და მათგან მიღებული ცხოველური პროდუქტებით ასევე შესაძლებელია დაავადდნენ ადამიანებიც. ეროვნული სააგენტოს მიერ 2012 წლის მეორე ნახევრიდან განხორციელებული სპეციფიკური ღონისძიებების შედეგად ცხოველებსა და ადამიანებში შეინიშნება დაავადების გამოვლინების კლების ტენდენცია, თუმცა 2017-2018 და 2020 წლებში საქართველოს რიგ რაიონებში აღინიშნა დაავადების გამოვლინებები ისეთ, ტერიტორიებზე, სადაც წინა წლებში იგი არ ფიქსირდებოდა. ცხოველების და შესაბამისად, ადამიანების დაავადების პრევენციის მიზნით და მოსალოდნელი საფრთხეების გათვალისწინებით (ჯილეხზე ისტორიულად არაკეთილსაიმედო ტერიტორიები, ჯანდაცვის ორგანოების მონაცემებით ადამიანების დაავადების ფაქტების არსებობა, გადასარეკი ტრასის და მიმდებარე დასახლებულ პუნქტებში/ფერმერებში არსებული ცხოველები, მუნიციპალიტეტებში სადაც ეპიზოოტიური

სიტუაცია გართულებულია) 2022 წელს ჩატარდება სავარაუდოდ 420 000 სული მსხვილფეხა, 575 000 სული წვრილფეხა პირუტყვისა და 4 600 სული კენტჩლიქიანი ცხოველის ჯილეხის საწინააღმდეგო ვაქცინაცია (მათ შორის მოზარდის რევაქცინაციის ჩათვლით, აგრეთვე გათვალისწინებულია ვაქცინის რეზერვის შექმნა (აღნიშნული გეგმის შესრულების შესაძლო ცდომილებით $\pm 15\%$ -მდე);

დ) ცოფი (Rabies) – ზოონოზური, უკურნებელი ვირუსული ინფექციური დაავადებაა. ცოფით ავადდება ყველა თბილისხლიანი ცხოველი, აგრეთვე ადამიანი. ინფექციის გავრცელების ძირითადი წყაროა: ძაღლი, კატა და სხვა სახეობის ხორცისმჭამელი ცხოველები, ამიტომ მნიშვნელოვანია ცოფთან ბრძოლის კომპლექსურ ღონისძიებათა გატარება, მათ შორის ცოფის ამთვისებელი შინაური ბინადარი ცხოველების (ძაღლი, კატა) ვაქცინაცია. გასულ წლებში ცხოველებში ლაბორატორიული გამოკვლევებით დაფიქსირდა: 2009 წელს ცოფით დაავადების 153 შემთხვევა, 2010 წელს-97 შემთხვევა, 2011 წელს-69 შემთხვევა, 2012 წელს-135 შემთხვევა, 2013 წელს-116 შემთხვევა, 2014 წელს-119 შემთხვევა, 2015 წელს-103 შემთხვევა, 2016 წელს-53 შემთხვევა, 2017 წელს - 40 შემთხვევა, 2018 წელს -47 შემთხვევა, 2019 წელს 50 , 2020 წელს 54 შემთხვევა, ხოლო 2021 წლის პირველადი მონაცემებით 38 შემთხვევა. ცოფით (ჰიდროფობიით) გარდაცვლილია: 2009 წელს - 6 ადამიანი, 2010 წელს- 5, 2011 წელს - 3, 2012 წელს - 3, 2013 წელს - 4, 2014 წელს -4, 2015-2017 წლებში ადამიანის გარდაცვალების შემთხვევას ადგილი არ ჰქონია, 2018 წელს გარდაიცვალა 2 ადამიანი, 2019 წელს გარდაიცვალა 1 ადამიანი, 2020 წელს ადამიანის გარდაცვალების შემთხვევას ადგილი არ ჰქონია. 2021 წელს გარდაიცვალა 1 ადამიანი. დაავადებას აქვს როგორც ეკონომიკური, ასევე სოციალური მნიშვნელობა. 2014 წლიდან განხორციელებული ინტენსიური სპეციფიკური ღონისძიებების შედეგად აღინიშნება პოზიტიური შედეგები და ეპიზოოტიური და ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობის გაუმჯობესება. 2022 წელს ცოფის დაავადებაზე ზედამხედველობის განხორციელების მიზნით ვაქცინაცია ჩატარდება ქვეყნის მასშტაბით სავარაუდოდ 260 000 სულ ძაღლსა და კატას (აღნიშნული გეგმის შესრულების შესაძლო ცდომილებით $\pm 15\%$ -მდე). გათვალისწინებულია ასევე ვაქცინის რეზერვის შექმნა. აგრეთვე განხორციელდება ცხოველების მიერ ადამიანის დაკბენის შემთხვევაში, დამკბენ ცხოველზე 10 დღიანი ვეტერინარული ზედამხედველობა;

ე) მსხვილფეხა პირუტყვის ნოდულარული დერმატიტი (Lumpy Skin Disease) - ვირუსული ინფექციური დაავადებაა. 2014 წელს დაავადების შემთხვევები აღინიშნა აზერბაიჯანის რესპუბლიკასთან მოსაზღვრე მუნიციპალიტეტებში. უკანასკნელ პერიოდში ცხოველთა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (OIE) ოფიციალურ ინფორმაციაზე დაყრდნობით მსხვილფეხა პირუტყვის ნოდულარული დერმატიტი დაფიქსირებულია

საქართველოს მოსაზღვრე თურქეთის, აზერბაიჯანის, სომხეთის რესპუბლიკებში და რუსეთში მათ შორის ჩრდილოეთ კავკასიის რესპუბლიკებში. ხოლო 2015-2016 წლებში მნიშვნელოვნად გაფართოვდა მსხვილფეხა პირუტყვის ნოდულარული დერმატიტის გამოვლინების არეალი და მან მოიცვა აღმოსავლეთ ევროპის რიგი ქვეყნები: საბერძნეთი, მაკედონია, ალბანეთი, ბულგარეთი, მონტენეგრო, სერბეთი. 2017 წელს დაავადების გამოვლინებებს ადგილი ქონდა ასევე აფხაზეთის დროებით ოკუპირებულ ტერიტორიაზეც. აღნიშნულმა ვითარებამ გარკვეულწილად ზეგავლენა იქონია ჩვენი ქვეყნის ჩრდილო და დასავლეთ რეგიონების რიგ სოფლებზე. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ 2018 წელს ქვეყანაში ადგილი ჰქონდა დაავადების გამოვლინებებს. დაავადებაზე კონტროლის განხორციელებაში ასევე დახმარება აღმოგვიჩინა ევროკავშირმა (გრანტის სახით 2018 და 2020 წლებში გადმოცემული იქნა ჯამში 400 000 დოზა ვაქცინა). დაავადებას ახასიათებს დიდი ეკონომიკური ზარალი, რაც გამოიხატება დაავადებული ცხოველების სიკვდილიანობით და ცხოველური პროდუქტების ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუარესებით და რაოდენობრივი კლებით. ეროვნული სააგენტოს მიერ ბოლო წლებში განხორციელებული სპეციფიკური ღონისძიებების შედეგად ცხოველებში დაავადების კლინიკური გამოვლინება ამ ეტაპისთვის აღარ შეინიშნება. 2022 წელს გათვალისწინებულია ვაქცინის რეზერვი, რომელიც გამოყენებული იქნება რისკების შესაბამისად;

ვ) ცხვრისა და თხის ყვავილი (Sheep and Goat Pox) - ვირუსული ინფექციური დაავადებაა. მეცხვარეობაში იწვევს დიდ ეკონომიკურ ზარალს, რაც გამოიხატება პროდუქტიულობის დაქვეითებით, სიკვდილიანობით, განსაკუთრებით მოზარდ ცხოველებში და დაავადებული ცხოველების მკურნალობაზე გაწეულ ხარჯებში. ეროვნული სააგენტოს მიერ 2014 წლიდან განხორციელებული სპეციფიკური ღონისძიებების შედეგად ცხოველებში დაავადების კლინიკური გამოვლინება ამ ეტაპისთვის აღარ შეინიშნება. 2022 წელს გათვალისწინებულია ვაქცინის რეზერვი, რომელიც გამოყენებული იქნება რისკების შესაბამისად;

ზ) წვრილფეხა პირუტყვის ჭირი (Peste des Petits Ruminants – PPR) - ვირუსული ინფექციური დაავადებაა, რომელსაც ახასიათებს სწრაფი გავრცელება და მაღალი სიკვდილიანობა (დაახლოებით 50-100%) განსაკუთრებით მოზარდში, რის გამოც მეცხვარეობაში იწვევს დიდ ეკონომიკურ ზარალს. ცხოველთა ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის (OIE) ოფიციალურ ინფორმაციაზე დაყრდნობით დაავადება დაფიქსირებულია თურქეთის და ირანის ისლამურ რესპუბლიკაში. დაავადება ქვეყანაში დაფიქსირდა 2016 წელს. დაავადების მაღალკონტაგიოზურობიდან გამომდინარე 2016 წელს ჩატარებული იქნა წვრილფეხა პირუტყვის მასიური ვაქცინაცია და მოზარდის რევაქცინაცია, ძირითადად ქვეყნის აღმოსავლეთ რეგიონებში. დაავადების განმეორებითი ეპიდემიუმიების თავიდან აცილების

მიზნით საერთაშორისო ორგანიზაციების (OIE, FAO) ექსპერტების რეკომენდაციით 2017-2020 წლებში ვაქცინაცია უტარდებოდა დაახლოებით 300 000 სულამდე მოზარდ წვრილფეხა პირუტყვს (2021 წელს ქვეყნის მასშტაბით ვაქცინირებული იქნა 650 000 სულამდე წვრილფეხა პირუტყვი) ქვეყნის აღმოსავლეთ რეგიონებში, სადაც ინტენსიურად განვითარებულია მომთაბარე მეცხვარეობის ინდუსტრია. სპეციფიკური ღონისძიებების გატარების შედეგად ცხოველებში დავადების კლინიკური გამოვლინება ამ ეტაპისთვის აღარ შეინიშნება. 2022 წელს გათვალისწინებულია ვაქცინის რეზერვის შექმნა, რომელიც გამოყენებული იქნება რისკების შესაბამისად;

თ) ბრუცელოზი (Brucellosis) - ქრონიკულად მიმდინარე ინფექციური დაავადებაა, რომელიც ცხოველებში ხასიათდება აბორტებით, მომყოლის შეჩერებით, ენდომეტრიტებით და აღწარმოებითი უნარის მოშლით. ბრუცელოზით ავადდება მრავალი სახის ცხოველი, აგრეთვე ადამიანიც, შესაბამისად დაავადებას გააჩნია სოციალური მნიშვნელობა. ადამიანებში ეს დაავადება მიმდინარეობს მძიმედ და რთულად განკურნებადი. გასულ წლებში ადამიანებში ლაბორატორიულად დაფიქსირდა: 2009 წელს 173 შემთხვევა, 2010 წელს -198, 2011 წელს-165, 2012 წელს-133, 2013 წელს-186, 2014 წელს -282, 2015 წელს -205, 2016 წელს -203, 2017 წელს - 202, 2018 წელს 177 შემთხვევა, 2019 წელს 188 შემთხვევა, 2020 წელს 125 შემთხვევა, ხოლო 2021 წელს პირველადი მონაცემებით 91 შემთხვევა. 2022 წელს ბრუცელოზის საწინააღმდეგო ვაქცინაცია ჩაუტარდება სავარაუდოდ 90 000 სულამდე მსხვილფეხა (ვაქცინის გამოყენების ინსტრუქციის შესაბამისად საჭიროების შემთხვევაში მოზარდი პირუტყვის რევაქცინაცია) და 80 000 სულამდე წვრილფეხა პირუტყვს. აგრეთვე გათვალისწინებულია ვაქცინის რეზერვის შექმნა, (აღნიშნული საორიენტაციო გეგმის შესრულების შესაძლო ცდომილებით $\pm 15\%$ -მდე);

ი) ტუბერკულოზი (Tuberculosis) - მრავალი სახის ცხოველისა და ფრინველის ქრონიკულად მიმდინარე ინფექციური დაავადებაა, ავადდება ადამიანიც. დაავადებას აქვს როგორც ეკონომიური ასევე სოციალური მნიშვნელობა. 2008 წლის შემდგომ 2017 წელს პირველად განხორციელდა მსხვილფეხა პირუტყვის ტუბერკულოზიზაცია, გამოკვლეული იქნა 7 064 სული, დადებითად მორეაგირე აღმოჩნდა 18 სული მსხვილფეხა პირუტყვი. 2018 წელს გამოკვლეული იქნა 10 095 სულზე მეტი, დადებითად მორეაგირე აღმოჩნდა 43 სული მსხვილფეხა პირუტყვი, ხოლო, 2019 წელს გამოკვლეული იქნა 10 040 სულამდე პირუტყვი, დადებითად მორეაგირე გამოვლინდა 26 სული მსხვილფეხა პირუტყვი, 2020 წელს გამოკვლეული იქნა 10 293 სულამდე პირუტყვი დადებითად მორეაგირე გამოვლინდა ერთი სული, 2021 წელს გამოკვლეული იქნა 1600 სულამდე პირუტყვი, დადებითად მორეაგირე გამოვლინდა 2 სული. უცხოელი ექსპერტების რჩევით, 2022 წელს დაავადებაზე

ზედამხედველობა გაგრძელდება ცხოველთა სასაკლაოებში, ტუბერკულოზზე საექვო ცხოველების ნიმუშები გამოკვლეული იქნება ლაბორატორიულად, ასევე განხორციელდება ალერგიული მეთოდით ფერმებში სავარაუდოდ 10 000 სული მსხვილფეხა პირუტყვი;

კ) ყირიმ - კონგოს ჰემორაგიული ცხელება (Crimean Congo Hemorrhagic Fever) ცხოველისა და ადამიანის ვირუსული დაავადებაა, რომელიც ადამიანებში მძიმედ მიმდინარეობს. ყირიმ კონგოს ჰემორაგიული ცხელებით დაავადებულ ცხოველს კლინიკური ნიშნები არ აღენიშნება, მაგრამ ვირემიის პერიოდში დაავადების გამავრცელებელია. დაავადება ძირითადად ვრცელდება ტკიპების (Hyalomma სახეობა) საშუალებით, რომელთაც შეხება ჰქონდათ დაავადებულ ცხოველთან. ტკიპამ ჯერ უნდა უკბინოს დაავადებულ ცხოველს (მსხვილფეხა, წვრილფეხა პირუტყვი და სხვა) რომლებიც ინფექციის ძირითად რეზერვუარს წარმოადგენენ და შემდეგ ადამიანს. ადამიანებში ლეტალობა 40% აღწევს. გასულ წლებში ადამიანებში ლაბორატორიულად დაფიქსირდა: 2012 წელს 1 შემთხვევა, 2013 წელს-13, 2014 წელს-24 (მათ შორის 3 ლეტალური შედეგით), 2015 წელს-9 (მათ შორის 2 ლეტალური შედეგით), 2016 წელს -6 (მათ შორის 2 ლეტალური შედეგით), 2017 წელს-5 შემთხვევა (მათ შორის 2 ლეტალური შედეგით), 2018 წელს 12 შემთხვევა (მათ შორის 1 ლეტალური), 2019 წელს 8 შემთხვევა (მათ შორის 3 ლეტალური), 2020 წლის 19 შემთხვევა (მათ შორის 4 ლეტალური), ხოლო 2021 წლის არასრული მონაცემებით 23 შემთხვევა (მათ შორის 2 ლეტალური), როგორც სტატისტიკური მონაცემებიდან ჩანს ყოველწლიურად ფიქსირდება ადამიანის დაავადების შემთხვევები. სააგენტოს მიერ 2015 წელს ჩატარებული ღონისძიება შეიძლება ჩაითვალოს ადამიანებში დაავადების გამოვლინების კლების ერთ-ერთ მიზეზად (დაავადების შემთხვევებმა 2015 წელს 2014 წელთან შედარებით იკლო 43,4%-ით, ხოლო ლეტალობამ 25 %-ით). 2022 წლისთვის ყირიმ-კონგოს ჰემორაგიული ცხელების ეპიდეფეთქების მართვისა და პრევენციის მიზნით შეიქმნება ინსექტო-აკაროციდული პრეპარატის რეზერვი და ადამიანებში დაავადების დაფიქსირების შემთხვევებში ეპიდემიოლოგიურ კერებში ჩატარდება მსხვილფეხა პირუტყვის დამუშავება;

ლ) ბლუთანგის დაავადებაზე მეზობელ ქვეყნებში (თურქეთი, რუსეთი) არსებული ეპიდემიოლოგიური მდგომარეობიდან და ბლუთანგის აღმოფხვრისა და კონტროლთან დაკავშირებული სპეციალური წესის დამტკიცების შესახებ საქართველოს მთავრობის 2018 წლის 3 აგვისტოს №398 დადგენილების მოთხოვნათა გათვალისწინებით 2022 წელს ქვეყანაში გაგრძელდება მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვის კვლევები და დაიწყება ვექტორების იდენტიფიცირება;

მ) ზოგიერთი გადამდები ღრუბლისებრი ენცეპალოპათიების პრევენციის, კონტროლისა და აღმოფხვრის წესის დამტკიცების შესახებ საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 28 დეკემბრის №600 დადგენილების მოთხოვნათა გათვალისწინებით 2022 წელს ქვეყანაში გაგრძელდება კლინიკურად საეჭვო და დავარდნილი საქონლის კვლევები.

4. 2022 წელს დოკუმენტური შემოწმება, ბიზნესოპერატორის საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტების (მათ შორის კომერციული დოკუმენტი, ჯანმრთელობის სერტიფიკატი) შემოწმების მიზნით, განხორციელდება ინსპექტირებისა და მონიტორინგის დროს, ასევე, დამოუკიდებლად.

დოკუმენტური შემოწმება:

ა) დოკუმენტური შემოწმება ხორციელდება ინსპექტირებისა და მონიტორინგის დროს და ასევე, დამოუკიდებლად;

ბ) შემოწმების პრიორიტეტი ენიჭება ვეტერინარული პრეპარატებით მოვაჭრე საცალო (ვეტერინარული აფთიაქი) და საბითუმო ვაჭრობის ობიექტებს, რომელთა 100%-ის გეგმური დოკუმენტური შემოწმება განხორციელდება წელიწადში ერთხელ;

გ) არაგეგმური დოკუმენტური შემოწმება შესაძლებელია განხორციელდეს:

გ.ა) სახელმწიფო კონტროლის შედეგების საფუძველზე, მათ შორის, სააგენტოს მიერ აღებული ნიმუშის ლაბორატორიული გამოკვლევის შედეგების საფუძველზე;

გ.ბ) სახელმწიფო, ადგილობრივი თვითმმართველობის ან სამართალდამცავი ორგანოს შეტყობინების საფუძველზე;

გ.გ) სხვა ქვეყნის კომპეტენტური ორგანოს ან საერთაშორისო ორგანიზაციის შეტყობინების საფუძველზე;

გ.დ) სააგენტოში შემოსული შეტყობინების საფუძველზე, რომელიც შემტყობინებელი პირისა და შეტყობინებით გათვალისწინებული ინფორმაციის იდენტიფიკაციის შესაძლებლობას იძლევა;

გ.ე) სხვა ობიექტური გარემოების არსებობისას, რომელმაც შეიძლება საფრთხე შეუქმნას ადამიანის ან/და ცხოველის სიცოცხლესა და ჯანმრთელობას.

5. ვეტერინარული პრეპარატების ნიმუშების კვლევა:

2022 წელს ვეტერინარული პრეპარატების ხარისხის მონიტორინგის მიზნით განხორციელდება 190 ვეტერინარული პრეპარატის ნიმუშის აღება და ლაბორატორიული გამოკვლევა, რაც 2007-2020 წლებში სულ რეგისტრირებული 1336 ვეტერინარული პრეპარატის 15%-ია, ხოლო 2021 წელს სულ რეგისტრირებული ვეტერინარული პრეპარატის 58%-ია. 190 გამოსაკვლევ ვეტერინარული პრეპარატის ნიმუშიდან 185 ვეტერინარული

პრეპარატის გეგმურად ასაღები ნიმუში და 5 არაგეგმურად ასაღები ვეტერინარული პრეპარატების ნიმუში.

2022 წელს გეგმიურად ასაღები ნიმუშების რაოდენობა შემცირდა 8 ვეტერინარული პრეპარატის ნიმუშით 2021 წელთან შედარებით (193 ნიმუში). ეს გამომდინარეობს მიმდინარე წელს და 2019 წლიდან გამოკვლეული ვეტერინარული პრეპარატების ნიმუშების გამოკვლევისას შესაბამისობის არ არსებობით.

2014-2018 წლებში გამოკვლეული 1042 ვეტერინარული პრეპარატის ნიმუშიდან 17 პრეპარატის ნიმუში იქნა უვარგისად მიჩნეული, ხოლო 2019-2021 წლებში - არცეთი არ იქნა უვარგისად მიჩნეული.

2021 წლის განმავლობაში ასაღები და გამოსაკვლევ ვეტერინარული პრეპარატების ხარისხის მონიტორინგის მიზნით რეგიონული განაწილების წინასწარი საორიენტაციო გეგმა შედგა სულ არსებული შესაბამისი ვეტერინარულ კონტროლს დაქვემდებარებული ობიექტების (ვეტერინარული აფთიაქის (საცალო ვაჭრობის ობიექტი)/ვეტერინარული პრეპარატების საბითუმო ვაჭრობის ობიექტის) რაოდენობის და რეგიონული დისტრიბუციის შესაბამისად. ნიმუშების წინასწარი საორიენტაციო თანაფარდობა ვეტერინარული პრეპარატების ფორმების მიხედვით გადანაწილებულია რეგისტრირებული ვეტერინარული პრეპარატების შესაბამის ფორმების მიხედვით არსებული რაოდენობის გათვალისწინებით. შენიშვნა: შესასყიდი ნიმუშების სავარაუდო რაოდენობა ვეტერინარული პრეპარატების ფორმების მიხედვით არის პირობითი და მოსალოდნელია მათი ცვლილება კონტროლს დაქვემდებარებულ ობიექტებში ადგილზე არსებული სიტუაციის გათვალისწინებით.

6. ბიოლოგიური სითხეების/ქსოვილების და სასურსათო დანიშნულების ცხოველის საკვების ნიმუშების კვლევა

ფერმაში ცოცხალი ცხოველებიდან (ბიოლოგიური სითხეები და ქსოვილები) და სასურსათო დანიშნულების ცხოველის საკვებში ანაბოლური მოქმედების მქონე და აკრძალული ნივთიერების, ვეტერინარული პრეპარატების და სხვა დამაბინძურებლების გამოსავლენად ნიმუშების კვლევა ხორციელდება საქართველოს მთავრობის 2016 წლის 18 იანვრის №22 დადგენილებით დამტკიცებული „ტექნიკური რეგლამენტი - ცოცხალ ცხოველებსა და ცხოველური წარმოშობის სურსათში ზოგიერთი ნივთიერებისა (სუბსტანციის) და მათი ნარჩენების მონიტორინგის წესი“-ს საფუძველზე. ფერმაში ცოცხალი ცხოველებიდან ასაღები ნიმუშების რაოდენობა გამომდინარეობს წინა წელს დაკლული შესაბამისი სახეობის ცხოველის რაოდენობიდან და წინა წელს ნაწარმოები აკვაკულტურის პროდუქციისგან ან რეგისტრირებული აკვაკულტურის ობიექტებიდან

- **მსხვილფეხა საქონელი** - მსხვილფეხა საქონლის ნიმუშების რაოდენობა - წინა წელს დაკლული ცხოველების სავარაუდო რაოდენობის 156,389 სულის (სააგენტოში არსებული 2021 წლის 9 თვის მონაცემებით საშუალოდ დაიკლა 117,293 სული) არანაკლებ 0,4% (626 ნიმუში), აქედან ჯგუფი „ა“ – 0,25% (-391-ნიმუში), რომელის ნახევარი 195 ნიმუში აღებული უნდა იქნეს ცოცხალი ცხოველებისგან, მათი შენახვის ადგილზე (ფერმა). „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის კონტროლი განხორციელდება ამ ჯგუფისათვის განსაზღვრული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 5%-ში (ლაბ. შესამღებლობების შესაბამისად). სურსათის დეპარტამენტთან შეთანხმებით სულ გამოკვლეული იქნება 264 მსხვილფეხა პირუტყვიდან აღებული საკვლევი 648 ნიმუში 8 მაჩვენებელზე (მედროქსიპროგესტერონი, პროგესტერონი, 17-ბეტა-ესტრადიოლი, ტესტოსტერონი, ეთინილესტრადიოლი, ტრემბოლოლი, ზერანოლი, ქლორამფენიკოლი);

- **ცხვარი და თხა** - ცხვრებისა და თხების ნიმუშების რაოდენობა წინა წელს დაკლული ცხოველების სავარაუდო რაოდენობის 40,000 სულის (სააგენტოში არსებული 2021 წლის 9 თვის მონაცემებით, დაკლული იქნა 29,311 სული წვრილფეხა პირუტყვი.) არანაკლებ -0.05% (20 ნიმუში), აქედან ჯგუფი „ა“ – 0,01 % (4 ნიმუში). „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის კონტროლი განხორციელდება ამ ჯგუფისათვის განსაზღვრული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 5%-ში-2 ნიმუში (ლაბორატორიული შესამღებლობების შესაბამისად). სურსათის დეპარტამენტთან შეთანხმებით სულ გამოკვლეული იქნება 3 წვრილფეხა პირუტყვიდან აღებული საკვლევი 24 ნიმუში 8 მაჩვენებელზე (მედროქსიპროგესტერონი, პროგესტერონი, 17-ბეტა-ესტრადიოლი, ტესტოსტერონი, ეთინილესტრადიოლი, ტრემბოლოლი, ზერანოლი, ქლორამფენიკოლი);

- **ღორი** - ღორების ნიმუშების რაოდენობა - წინა წელს დაკლული ღორების სავარაუდო 179,655 სული რაოდენობის (სააგენტოში არსებული 2021 წლის 9 თვის მონაცემებით, დაკლული იქნა 134,742.5 სული ღორი.) არანაკლებ 0,05 % (90 ნიმუში), აქედან ჯგუფი „ა“ – 0,02% (36 ნიმუში). აქედან ფერმაში ნიმუში აღებული უნდა იქნას 18 სული ღორიდან. „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის კონტროლი განხორციელდება ამ ჯგუფისათვის განსაზღვრული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 5%-ში (ლაბორატორიული შესამღებლობების შესაბამისად). სურსათის დეპარტამენტთან შეთანხმებით სულ გამოკვლეული იქნება 18 ღორიდან აღებული საკვლევი 180 ნიმუში 14 მაჩვენებელზე (მედროქსიპროგესტერონი, პროგესტერონი, 17-ბეტა-ესტრადიოლი, ტესტოსტერონი, ეთინილესტრადიოლი, ტრემბოლოლი, ზერანოლი, ქლორამფენიკოლი,

მეტრონიდაზოლი, ფურაზოლიდონი, ფურალტადონი, ნიტროფურაზონი, ნიტროფურანტონი, რონიდაზოლი);

- **ფრინველი** - სააგენტოში არსებული 2021 წლის 9 თვის მონაცემებით, დაკლული იქნა 9,461,363 ფრთა ფრინველი. 2021 წლის განმავლობაში სავარაუდოდ დაკლული იქნება - 12,615,150 ფრთა. ერთი ფრთის დაკლული წონის (საშუალოდ 1,3 კილოგრამი) გადაანგარიშებით დაკლული წონა შეადგენს 16,399,695 ტონას. თითოეული კატეგორიის ფრინველისათვის (ბროილერი, ამორტიზებული კვერცხმდებელი ქათამი, ინდაური და სხვ.) ყოველწლიურად ასაღები ნიმუშების რაოდენობა უნდა შეადგენდეს წლიური პროდუქციის (დაკლული წონა) ყოველ 200 ტონაზე, სულ მცირე, ერთ ნიმუშს და/ან თუ გამოსაკვლევი ფრინველის ცალკეული კატეგორიის წლიური პროდუქცია (დაკლული წონა) აღემატება 5 000 ტონას - სულ მცირე 100 ნიმუშს ნივთიერების (სუბსტანციის) თითოეულ ჯგუფზე და სულ გამოკვლეულ უნდა იქნეს 200 ნიმუში. აქედან ჯგუფი „ა“ - საერთო რაოდენობის 50% (125 ნიმუში). ფერმის დონეზე აღებული ნიმუშების რაოდენობა საერთო ნიმუშების რაოდენობის 1/5-ს შეადგენს (25 ნიმუში); „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების (სუბსტანციების) თითოეული ქვეჯგუფისათვის კონტროლი განხორციელდება ამ ჯგუფისათვის განსაზღვრული ნიმუშების საერთო რაოდენობის არანაკლებ 5%-ში (ლაბ. შესაძლებლობების შესაბამისად). სურსათის დეპარტამენტთან შეთანხმებით სულ გამოკვლეული იქნება 30 ფრინველიდან აღებული საკვლევი 300 ნიმუში 14 მაჩვენებელზე (მედროქსიპროგესტერონი, პროგესტერონი, 17-ბეტა-ესტრადიოლი, ტესტოსტერონი, ეთინილესტრადიოლი, ტრემბოლოლი, ზერანოლი, ქლორამფენიკოლი, მეტრონიდაზოლი, ფურაზოლიდონი, ფურალტადონი, ნიტროფურაზონი, ნიტროფურანტონი, რონიდაზოლი);

სააგენტოში არსებული მონაცემებით სულ რეგისტრირებულია 200 აკვაკულტურის ობიექტი. ფერმის დონეზე ნიმუშის აღება უნდა განხორციელდეს რეგისტრირებული საწარმოების საერთო რაოდენობის არაუმცირეს 10%-დან, საიდანაც ნიმუშების საერთო რაოდენობის 1/3 არის „ა“ ჯგუფის ნივთიერებების კვლევისთვის განსაზღვრული ნიმუშები. ასევე, თუ ფერმაში წარმოებული თევზისათვის ყოველწლიურად ასაღები ნიმუშების რაოდენობა ყოველ 100 ტონა წარმოებული პროდუქტიდან შეადგენს არანაკლებ 1 ნიმუშს. საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურის ოფიციალურ ვებგვერდზე მოცემულია ქვეყანის მასშტაბით წყალსატევებში წარმოებული თევზის რაოდენობა 2020 წლის მდგომარებით და შეადგენს 2,071,5 ტონა თევზს, (ოჯახების მიხედვით) მათ შორის ორაგულისებრი თევზის (ცისარტყელა კალმახი, მდინარის კალმახი, ტბის კალმახი, კიჟუჩი) რაოდენობა შეადგენს 1,155,2 ტონას. შესაბამისად სულ გამოკვლეული უნდა იქნას 21 თევზის

ნიმუში, საიდანაც „ა“ ჯგუფი 6 ნიმუში. სურსათის დეპარტამენტთან შეთანხმებით სულ გამოკვლეული იქნება 15 თევზის საკვლევი 132 ნიმუში 12 მაჩვენებელზე (მედროქსიპროგესტერონი, პროგესტერონი, 17-ბეტა-ესტრადიოლი, ტესტოსტერონი, ეთინილესტრადიოლი, ტრემბოლოლი, ქლორამფენიკოლი, მეტრონიდაზოლი, ფურაზოლიდონი, ფურალტადონი, ნიტროფურაზონი, ნიტროფურანტონი); 2020 და 2021 წლების აკვაკულტურის პროდუქტებში და წყალში მალაქიტის მწვანე/ლუკომალაქიტის მწვანეზე კვლევის შედეგების გათვალისწინებით 2022 წელს 70 ნიმუში გამოკვლეული იქნება მალაქიტის მწვანის და ლუკომალაქიტის მწვანის ჯამურ მაჩვენებელზე, სულ თევზში 202 საკვლევი ნიმუშებში გამოკვლეული იქნება 13 მაჩვენებელი (მედროქსიპროგესტერონი, პროგესტერონი, 17-ბეტა-ესტრადიოლი, ტესტოსტერონი, ეთინილესტრადიოლი, ტრემბოლოლი, ქლორამფენიკოლი, მეტრონიდაზოლი, ფურაზოლიდონი, ფურალტადონი, ნიტროფურაზონი, ნიტროფურანტონი, მალაქიტის მწვანის და ლუკომალაქიტის მწვანის ჯამი);

იმისთვის, რომ მოხდეს აკრძალული ნივთიერებების გამოყენების კონტროლი განხორციელდება სასურსათო დანიშნულების ცხოველის საკვებში ანაბოლური მოქმედების მქონე ნივთიერებების და აკრძალული ნივთიერებების, ვეტერინარული პრეპარატებისა და დამაბინძურებლების კვლევა სასურსათო ცხოველის საკვების 60 ნიმუშში 14 მაჩვენებელზე (მედროქსიპროგესტერონი, პროგესტერონი, 17-ბეტა-ესტრადიოლი, ტესტოსტერონი, ეთინილესტრადიოლი, ტრემბოლოლი, ქლორამფენიკოლი, ზერანოლი, მეტრონიდაზოლი, ფურაზოლიდონი, ფურალტადონი, ნიტროფურაზონი, ნიტროფურანტონი, რონიდაზოლი). სულ გამოკვლეული იქნება ცხოველის საკვების 60 ნიმუშიდან საკვლევი 540 ნიმუში.

ჯამში 2021 წელს ანაბოლური მოქმედების მქონე, აკრძალული ნივთიერების, ვეტერინარული პრეპარატების, დამაბინძურებლების და მათი ნარჩენების გამოვლენის მონიტორინგის მიზნით 445 ნიმუშიდან (აქედან ცოცხალი ცხოველიდან ასადები ნიმუში-385, სასურსათო დანიშნულების ცხოველის საკვები 60 ნიმუში) გამოკვლეული იქნება 1894 საკვლევი ნიმუში 15 მაჩვენებელზე (მედროქსიპროგესტერონი, პროგესტერონი, 17-ბეტა-ესტრადიოლი, ტესტოსტერონი, ეთინილესტრადიოლი, ტრემბოლოლი, ქლორამფენიკოლი, ზერანოლი, მეტრონიდაზოლი, ფურაზოლიდონი, ფურალტადონი, ნიტროფურაზონი, ნიტროფურანტონი, მალაქიტის მწვანე/ლუკომალაქიტის მწვანე, რონიდაზოლი).

7. შინაური ბინადარი ცხოველის საკვებისა და თევზის ფეკილის ნიმუშების კვლევა

ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტის (შინაური ბინადარი ცხოველის საკვებისა და თევზის ფეკილის) საღმონელასა და ენტერობაქტერიაზე

ის გამოკვლევა შინაური ბინადარი ცხოველის საკვების გადამამუშავებელი საწარმოს აღიარების შემდგომი სახელმწიფო კონტროლი და შინაური ბინადარი ცხოველის საკვების ნიმუშის უვნებლობის დადგენა ხორციელდება საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 29 დეკემბერის N605 დადგენილების - ტექნიკური რეგლამენტი „ცხოველური წარმოშობის არასასურსათო დანიშნულების პროდუქტისა (მათ შორის, ცხოველური ნარჩენების) და მეორეული პროდუქტის, რომლებიც არ არის გამიზნული ადამიანის მიერ მოხმარებისათვის, ჯანმრთელობისა და ამ საქმიანობასთან დაკავშირებული ბიზნესოპერატორის აღიარების წესები“ შესაბამისად. გადამამუშავებელი საწარმო (საამქრო), რომელიც იყენებს მეორე და მესამე კატეგორიის მასალებს განეკუთვნება მაღალ რისკს და ამიტომ ინსპექტირება და ნიმუშების აღება ხორციელდება წელიწადში 2-ჯერ. დღეისათვის აღიარებულია შინაური ბინადარი ცხოველების საკვების ერთი საწარმო და თევზის ფქვილის მწარმოებელი 4 საწარმო. 2022 წელს განხორციელდება ზემოაღნიშნული საწარმოების გეგმური ვეტერინარული სახელმწიფო კონტროლი. შინაური ბინადარი ცხოველის საკვების უვნებლობის მონიტორინგის მიზნით სალმონელასა და ენტერობაქტერიების კვლევისთვის აღებული და გამოკვლეული იქნება შინაური ბინადარი ცხოველის გადამამუშავებული საკვების საწარმოდან 5-5 ნიმუში 5 სხვადასხვა პარტიიდან (წელიწადში სულ 100 ნიმუში), ხოლო თევზის ფქვილის საწარმოებიდან 5-5 ნიმუში (წელიწადში სულ 80 ნიმუში). ასევე წლის განმავლობაში ახალი საწარმოების შესაძლო აღიარების ან აღიარებული საწარმოს არაგეგმური ინსპექტირების და სალმონელასა და ენტერობაქტერიების კვლევის მიზნით განხორციელდება 40-40 ნიმუშის სახელმწიფო კონტროლის ფარგლებში გამოკვლევა.

8. ნიმუშების აღება (დაავადების დასადგენად) - ნიმუშების აღება მოხდება ცხოველთა ჯანმრთელობის საექვო სტატუსის შემთხვევებში მათი გამოკვლევის მიზნით პასიური ეპიდემიოლოგიური ზედამხედველობის ფარგლებში, სავარაუდოდ შემდეგ დაავადებებზე:

ბრუცელოზი	დაავადების საწინააღმდეგო ანტისხეულების აღმოჩენა (როზ-ბენგალი)
ბრუცელოზი	დამადასტურებელი ტესტი (FPA - სეროლოგია)
ბრუცელოზი	დაავადების აღმძვრელის ტიპირება (ბაქტერიოლოგია)
Q ცხელება	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა - PCR (მოლეკულური ბიოლოგია)
Q ცხელება	ანტისხეულების აღმოჩენა IFA - სეროლოგია

ცოფი	თავის ქალის ტრეპანაცია და დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა
ცოფი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა - PCR (მოლეკულური ბიოლოგია)
ტუბერკულოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ჰისტოლოგიური კვლევა)
ტუბერკულოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
პარატუბერკულოზი	მორფოლოგიური ცვლილებების დადგენა (ჰისტოლოგიური კვლევა)
ლეიკოზი	მორფოლოგიური ცვლილებების დადგენა (ჰისტოლოგიური კვლევა)
ჯილეხი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ქსოვილ. მასალა - ბაქტერიოლოგია)
ჯილეხი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა PCR (მოლეკულური ბიოლოგია)
ჯილეხი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ნიადაგი, სხვა) - ბაქტერიოლოგია
თურქული	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (PCR) (მოლეკულური ბიოლოგია)
ფრინველის გრიპი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (A;H5; H7) PCR (მოლეკულური ბიოლოგია)
ნიუკასლის დაავადება	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა PCR (მოლეკულური ბიოლოგია)
ნიუკასლის დაავადება	იმუნური სტატუსის განსაზღვრა (ELISA სეროლოგია)
ფრინველის ინფექციური ბრონქიტი	მორფოლოგიური ცვლილებების დადგენა (ჰისტოლოგია)
მარეკის დაავადება	მორფოლოგიური ცვლილებების დადგენა (ჰისტოლოგიური კვლევა)
პიროპლაზმიდოზები	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა
პროტოზოები	პარაზიტის იდენტიფიცირება

ღორის აფრიკული ცხელება	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (PCR) მოლეკულური ბიოლოგია
ღორის აფრიკული ცხელება	დაავადების საწინააღმდეგო ანტისხეულების აღმოჩენა (ELISA - სეროლოგია)
ღორის კლასიკური ცხელება	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (PCR) მოლეკულური ბიოლოგია
ღორის წითელი ქარი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ჰემორაგიული სეპტიცემია - პასტერელოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ტემუნის დაავადება	მორფოლოგიური ცვლილებების დადგენა (ჰისტოლოგია)
სალმონელოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
კოლიბაქტერიოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
სტაფილოკოკოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
დერმატომიკოზი	მიკოზების იდენტიფიცირება
ლეიშმანიოზი	დაავადების საწინააღმდეგო IgG ანტისხეულების აღმოჩენა ძაღლის სისხხლის შრატში ELISA (სეროლოგია)
მოწამვლები	თუთიის ფოსფიდი
მრკ ნოდულარული დერმატიტი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (PCR)
წვრილფეხა პირუტყვის ჭირი	დაავადების/პოსტვაქცინალური ანტისხეულების აღმოჩენა (ELISA სეროლოგია)
წვრილფეხა პირუტყვის ჭირი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (PCR) მოლეკულური ბიოლოგია
ცხვრისა და თხის ყვავილი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (PCR) მოლეკულური ბიოლოგია
ანაერობული დიზინტერია	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
კონტაგიოზური ექტიმა	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (PCR) მოლეკულური ბიოლოგია
აუესკის დაავადება	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა
ნეკრობაქტერიოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)

ჩლიქების სიდამპლე	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ბრადზოტი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ენტეროტოქსემია	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ემფიზემატოზ. კარბუნკული	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ლეპტოსპიროზი	დაავადების საწინააღმდეგო ანტისხეულების აღმოჩენა ძუძუმწოვარი ცხოველების სისხლის შრატში (ELISA) სეროლოგია
ლისტერიოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
აქტინომიკოზი	მორფოლოგიური ცვლილებების დადგენა (ჰისტოლოგიური კვლევა)
ტრიქომონოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა
არაქნოიდები (სარკოპტოზი, დემოდეკოზი და სხვა)	ტკიპების იდენტიფიცირება
კამპილობაქტერიოზი და მისი აგენტები	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ექინოკოკოზი და მისი აგენტები	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა
ტრიქინელოზი და მისი აგენტები	
ვეროტოქსიგენური ნაწლავის ჩხირი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ვიბრიოზი და მისი აგენტები	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
იერსინიოზი და მისი აგენტები	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ცისტიცერკოზი და მისი აგენტები	
თევზის პარაზიტული დაავადებები	პროტოზოები / ჰელმინთები

თევზის პარაზიტული დაავადებები	არაქნოზები
თევზის აერომონოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
თევზის ვიბრიოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
თევზის ფსევდომონოზი	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ფუტკრის პარაზიტული დაავადებები	პარაზიტის იდენტიფიცირება პროტოზოა (ნოზემატოზი და სხვა)
ფუტკრის პარაზიტული დაავადებები	პარაზიტის იდენტიფიცირება არაქნოზები (აკარაპიტოზი და სხვა)
ფუტკრის ამერიკული სიდამპლე	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ფუტკრის ევროპული სიდამპლე	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ფუტკრის ჰემორაგიული სეპტოცემია	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (ბაქტერიოლოგია)
ჰელმინთები (კოპროლოგია)	ჰელმინთების და პროტოზოების იდენტიფიცირება
ძაღლის ჭირი	დაავადების საწინააღმდეგო ანტისხეულების IgG აღმოჩენა სისხლის შრატში (ELISA) სეროლოგია
ვირუსული გასტროენტერიტი	მორფოლოგიური ცვლილებების დადგენა (ჰისტოლოგიური კვლევა)
ბლუთანგი ცხვრის კატარალური ცხელება (ლურჯი ენა)	ვექტორების იდენტიფიცირება (10 მწერი X1 ნიმუში)
ბლუთანგი ცხვრის კატარალური ცხელება (ლურჯი ენა)	ვირუსის იდენტიფიცირება
დეზინფექციის ხარისხის განსაზღვრა	დეზინფექციის ხარისხის განსაზღვრა (ბაქტერიოლოგია)

თევზის ვირუსული ჰემორაგიული სეპტიცემია (VHS)	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (PCR) მოლეკულური ბიოლოგია
თევზის სისხლმზადი ქსოვილის ინფექციური ნეკროზი (IHN)	დაავადების აღმძვრელის აღმოჩენა (PCR) მოლეკულური ბიოლოგია
ღრუბლისებური ენცეფალოპათია	მსხვილფეხა/წვრილფეხა ცხოველებში საექვო კლინიკური ნიშნების ან სიკვდილის შემთხვევაში ჩატარებული კვლევა მრპ ენცეფალოპათიის - სკრეპის ანტიგენის აღმოჩენა ELISA (სეროლოგია)

9. ცხოველთა გარეგან პარაზიტებზე დამუშავება - 2016 წლიდან დაიწყო სეზონურ სამოვრებზე ცხოველთა გადასარეკ ტრასებზე ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება (ცხოველების გასაბანებელი პუნქტების, სარწყულებლების და სხვა), სადაც ჩატარებული იქნა გადასარეკი პირუტყვის ჯანმრთელობაზე ზედამხედველობა და ექტო-პარაზიტების საწინაარმდეგოდ დამუშავება. 2016 წელს არსებულ პუნქტებზე მოხდა 33302 მსხვილფეხა და 343910 წვრილფეხა პირუტყვის დამუშავება. 2017 წელს პუნქტებზე დამუშავდა 12882 მსხვილფეხა და 630399 წვრილფეხა პირუტყვი. 2018 წელს დამუშავდა 8465 სული მსხვილფეხა და 713168 სული წვრილფეხა პირუტყვი. 2019 წელს პუნქტებზე 11649 მსხვილფეხა და 709750 წვრილფეხა პირუტყვი, 2020 წელს 15415 მსხვილფეხა და 785892 წვრილფეხა პირუტყვი. 2021 წელს აღნიშნულ პუნქტებზე (რასაც დაემატება ერთი პუნქტი მცხეთა მთიანეთის რეგიონში) 13 221 მსხვილფეხა და 1 002 725 წვრილფეხა პირუტყვი, ხოლო 2022 წელს აღნიშნულ პუნქტებზე გაგრძელდება მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვის ექტო-პარაზიტების საწინააღმდეგოდ დამუშავება.

10. ცხოველთა იდენტიფიკაცია-რეგისტრაცია - 2022 წელს გაგრძელდება მსხვილფეხა და წვრილფეხა საქონლის, ღორების იდენტიფიკაცია, მოხდება იდენტიფიცირებული ცხოველების და მათი სადგომების მონაცემთა ერთიან ბაზაში რეგისტრაცია, ასევე, განხორციელდება მსხვილფეხა საქონლის სადგომებზე/დროებით სადგომებზე სახელმწიფო კონტროლი მონაცემთა ერთიან ბაზაში არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით:

მსხვილფეხა საქონლის სადგომის/დროებითი სადგომის არანაკლებ 1%-ისშერჩევა განხორციელდება რისკის ანალიზის საფუძველზე;

11. საღებინფექციო სამუშაოები - დაავადებული და დაავადებით დაცემული ცხოველი წარმოადგენს ინფექციის გავრცელების რისკს. აღმძვრელის გარემოში მოსპობის მიზნით

ცხოველების სადგომებისა და დაცემის ადგილებში განხორციელდება შესაბამისი სადეზინფექციო სამუშაოები.

მუხლი 7. ცნობიერების ამაღლება

პროგრამის განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით ჩატარებული იქნება ცნობიერების ასამაღლებელი კამპანია (ბიზნესოპერატორებისთვის და ყველა დაინტერესებული კერძო თუ იურიდიული პირებისთვის), რისთვის დაიბეჭდება და გავრცელდება ბუკლეტები, ფლაერები, პლაკატები.

მუხლი 8. მოსალოდნელი შედეგები

პროგრამის განხორციელება ხელს შეუწყობს ქვეყანაში ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობის შენარჩუნებას, ცხოველის, ცხოველისა და ადამიანისათვის საერთო დაავადებების გამოვლენის მინიმუმირებას, პრევენციასა და კონტროლს, ცხოველთა შესახებ ინფორმაციის მოპოვებას და მიკვლევადობის განხორციელებას, ეკონომიკური ზიანის მინიმუმირებას, სამომხმარებლო ბაზარზე უვნებელი შინაური ბინადარი ცხოველის საკვებისა და თევზის ფქვილის განთავსებას, საერთაშორისო ვაჭრობის განვითარების ხელშეწყობას. საქართველოს ვეტერინარულ-ფარმაცევტულ ბაზარზე არარეგისტრირებული, ფალსიფიცირებული, ვადაგასული და გამოსაყენებლად უვარგისი ვეტერინარული პრეპარატების გამოვლენასა და რეალიზაციის აღკვეთას - შესაბამისად ხარისხიანი ვეტერინარული პრეპარატების მიმოქცევას, ასევე ვეტერინარული ფარმაციის სფეროში ბიზნესოპერატორების მიერ საქმიანობის მართებულად წარმართვას. მაგნი სურსათის ბაზარზე განთავსების ფაქტების მინიმუმირებას. პირველად წარმოებაში (ფერმებში), ცოცხალ ცხოველებში ზოგიერთი ნივთიერებისა და მათი ნარჩენების არსებობის მიზეზების გამოვლენა, შესწავლა - გამოკვლევა შემდგომი ღონისძიებების განსაზღვრის მიზნით და აკრძალული პრეპარატების გამოყენების აკრძალვას და ანტიმიკრობული საშუალებების არამიზნობრივ გამოყენების შემცირებას, რაც ხელს შეუწყობს ცხოველების საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას. მსხვილფეხა საქონლის სადგომებში დარღვევების მინიმუმირებას და აღმოფხვრას. სპეციალურ კონტროლს დაქვემდებარებული პრეპარატების მიმოქცევის მოწესრიგებას.